

4 L'ACCENT GRÀFIC

UNA PARAULA ÉS AGUDA quan la síl·laba tònica ocupa l'última posició. Les paraules agudes porten accent gràfic quan acaben en **a, e, í, o, u; as, es, is, os, us; en, in**.

Per exemple: *matí, autobús...*

UNA PARAULA ÉS PLANA quan la síl·laba tònica ocupa la penúltima posició. Les paraules planes porten accent gràfic quan **no acaben** en les terminacions anteriors. Per exemple: *fàcil, telèfon...*

UNA PARAULA ÉS ESDRÚIXOLA quan la síl·laba tònica ocupa l'antepenúltima posició. Les paraules esdrúixoles porten **sempre** accent gràfic: *màquina, història....*

ELS MONOSÍLLABS, en general, mai no s'accentuen.

L'ACCENT DIACRÍTIC serveix per distingir dues paraules que s'escriuen igual, però que tenen significats diferents (*pèl/pel, és/es, sòl/sol...*); en aquests casos s'accentua una de les paraules tot i que, segons les normes anteriors, no hauria de portar accent gràfic.

1 Escriu l'accent gràfic que falta a cada una de les vocals tòniques destacades d'aquestes frases:

- ▶ El gos del senyor Tom**as** ha fet pipi al jard**i** del ve**i**.
- ▶ Per berenar, els ofer**ir**e pastis i cafe**e**.
- ▶ El pare diu que el gimn**as** del barr**i** és fant**as**tic.
- ▶ L'**u**nic que no ha escoltat aquesta canç**o** ets tu**.**

2 Classifica les paraules següents i accentua-les:

**allo • tipic • helicópter • justícia • semafor • ningú • anís • debíl • pressec
llàgrima • cinquè • avia • germa • ximpanze • única • termometre**

	ESDRÚIXOLES	PLANES	AGUDES
accent obert			
accent tancat			

3 Encercla les dues paraules intruses de cada grup:

ESDRÚIXOLES	PLANES	AGUDES
helicòpter	llibre	català
matemàtiques	feréstec	gimnàs
gimnàstica	perla	jugar
fàbrica	dental	holandès
espàtula	estómac	setembre
esdrúixola	mirall	camió
telèfon	àngel	córrer

4 Separa les síl·labes d'aquestes paraules, encercla la síl·laba tònica de cada una i accentua-la si cal:

despres ▶	llauna ▶
religio ▶	paragraf ▶
maquina ▶	broquil ▶
permis ▶	concert ▶
pesols ▶	escaner ▶

5 Accentua les paraules que calgui de les oracions següents:

- ▶ Em fas un entrepa de pernil? Pero no el suquis amb tomaquet, sisplau, que no m'agrada.
- ▶ L'Eulalia ha sortit amb un basto, l'ha agafat pel manec i ha repartit llenya pertot arreu.
- ▶ La Lidia s'ha pres el cafe amb un terros de sucre i en Ramon, amb dos.
- ▶ Mentre caminava per la plaça de les Glories, se'm va fer malbe una sandalia.
- ▶ De jove vaig treballar a Berlin en una clinica veterinaria i ara treballo en una farmacia.
- ▶ Els esparrecs em fan venir mal d'estomac.

